

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

กล้วยหอมทองละแม

ทะเบียนเลขที่ สช 65100181

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กล้วยหอมทองละแม คำขอเลขที่ 63100238 ทะเบียนเลขที่ สช 65100181 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 14 กรกฎาคม 2563

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. 2565

(นายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๒๗๒ | ๒๕๖๕

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

กล้วยหอมทองละแม

Hom Thong Lamae Banana หรือ Klui Hom Thong Lamae

(1) เลขที่คำขอ	63100238	ทะเบียนเลขที่	สช 65100181
(2) วันที่ยื่นคำขอ	14 กรกฎาคม 2563	วันที่ขึ้นทะเบียน	14 กรกฎาคม 2563
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน	กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควาวัด		
ที่อยู่	เลขที่ 299 หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งควาวัด อำเภอละแม จังหวัดชุมพร 86170		
(4) รายการสินค้า	กล้วยหอม		

(5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

กล้วยหอมทองละแม (Hom Thong Lamae Banana หรือ Klui Hom Thong Lamae) หมายถึง กล้วยหอมทองที่มีผลขนาดกลางถึงใหญ่ ยาว หน้าตัดเหลี่ยม ขั้วเหนียว จุกผลยาว เปลือกหนา ผิวกร้าน ผลดิบ สีเขียวเข้ม ผลสุกสีเหลืองอ่อน เนื้อแน่น เมื่อสุกจะมีน้ำในผลน้อย รสชาติหวานหอม อมเปรี้ยวเล็กน้อย ปลูกในพื้นที่จังหวัดชุมพร

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์กล้วย : พันธุ์กล้วยหอมทอง

(2) ลักษณะทางกายภาพ

(2.1) รูปทรง ผลขนาดกลางถึงใหญ่ ยาว หน้าตัดเหลี่ยม ขั้วเหนียว จุกผลยาว

(2.2) เปลือก หนา ผิวกร้าน ผลดิบสีเขียวเข้ม ผลสุกสีเหลืองอ่อน

(2.3) เนื้อ แน่น ผลสุกจะมีน้ำในผลน้อย

(2.4) รสชาติ หวานหอม อมเปรี้ยวเล็กน้อย

(3) ลักษณะทางเคมี : มีค่าความหวานในช่วง 15 - 20 องศาบริกซ์

กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) การปลูกโดยใช้หน่อพันธุ์ที่มีคุณภาพในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร โดยหน่อกล้วยมีอายุ 1 - 2 เดือน มีลำต้นแข็งแรงสมบูรณ์ ใบเรียวยาวแหลม (หน่อดาบ) หรือทูกวาง ความสูงประมาณ 30 - 40 เซนติเมตร

(2) การปลูกโดยใช้เหง้าหรือใช้หัว เลือกจากต้นพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์และให้ผลผลิตสูง โดยนำเอาเหง้าหรือหัวมาผ่า เลือกเฉพาะที่มีตาหน่อนำไปวางเรียงกัน ใช้ทรายหรือกระสอบป่านคลุมแล้วรดน้ำให้ชุ่ม เมื่อตาหน่อเริ่มแตกหรือมีรากออกมาจากเหง้า ให้นำใส่หลุม หรือแยกหน่อจากต้นออกมา จากนั้นนำใส่หลุมและกลบดินหนาประมาณ 2 นิ้ว วิธีนี้กล้วยจะขึ้นพร้อมกันและไม่มีโรค เพราะสามารถแยกเหง้าที่ไม่ดีออกได้

(3) การเตรียมพื้นที่ปลูก สามารถปลูกได้ 2 วิธี ดังนี้

(3.1) ปลูกแบบเชิงเดี่ยว นิยมปลูกพื้นที่ราบ เพื่อง่ายต่อการดูแลรักษา ระยะการปลูกกล้วยประมาณ 2.5×2.5 เมตร หรือตามความเหมาะสม

(3.2) ปลูกแบบผสมผสาน ควรทำการขุดหลุมไว้ก่อนประมาณ 5 – 7 วัน และลึกประมาณ 30 - 40 เซนติเมตร ความกว้างและความยาวไม่น้อยกว่า 45 เซนติเมตร ใช้หน้าดินชั้นบนคลุมเคล้ากับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรองกันหลุม จากนั้นเอาหน่อกล้วยวาง นำดินกลบรอบ ๆ โคนหน่อและรดน้ำ

การดูแลรักษา

(1) ควรปาดหน่อที่ไม่ต้องการออก และให้คลุมโคนต้นกล้วยด้วยอินทรีย์วัตถุ

(2) ให้น้ำ ใส่ปุ๋ย ตามความอุดมสมบูรณ์ของดินและต้นกล้วย

(3) ตัดใบกล้วยที่ติดเชื้อโรคและใบที่เสียดสีกับผลกล้วยออก ควรทำทุกสัปดาห์ โดยใช้มีดตัดที่โคนใบสามารถตัดแต่งได้ตั้งแต่ต้นเริ่มโตจนถึงช่วงเก็บเกี่ยว ควรให้มีใบเหลือต้นละประมาณ 7 - 12 ใบ เพื่อให้กล้วยสามารถเจริญเติบโตได้

(4) หลังจากออกปลีได้ประมาณ 2 - 3 สัปดาห์ ให้ตัดปลีห่างจากหวีสุดท้ายประมาณ 3 - 4 นิ้ว และใส่ปุ๋ยบำรุงตามความเหมาะสม

(5) เตรียมค้ำยันต้นกล้วยด้วยวัสดุแห้งยาวที่แข็งแรงสำหรับกล้วยออกเครือ

การคลุมเครือกล้วย

หลังจากตัดปลีออกแล้ว สามารถคลุมเครือกล้วยได้โดยใช้ถุงพลาสติกหรือวัสดุอื่นที่เหมาะสมเฉพาะคลุมกล้วยเพื่อป้องกันการเกิดรอยหรือผิวไม่สวยของกล้วย และยังช่วยป้องกันแมลง สัตว์รบกวนที่มาทำลาย หรือนำเชื้อโรคสู่กล้วย

การเก็บเกี่ยว

(1) เริ่มเก็บเกี่ยวเมื่อผลกล้วยสุกร้อยละ 70 - 80 โดยนับอายุผลหลังจากตัดปลีกล้วยประมาณ 60 - 80 วัน หรือสังเกตจากเหลี่ยมของกล้วยที่ลดลง

(2) วิธีเก็บเกี่ยว ควรตัดลำต้นกล้วยให้เอียงเล็กน้อย ไม่ให้ต้นขาด ใช้มีดหรือวัสดุคมตัดที่ก้านเครือกล้วย

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ ฉลาก หรือหีบห่อให้ประกอบด้วยคำว่า “กล้วยหอมทองละแม หรือ Hom Thong Lamae Banana หรือ Kluai Hom Thong Lamae”

(2) วันเดือนปี ที่เก็บเกี่ยวหรือบรรจุ

(3) ชื่อ-ที่อยู่ ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการค้า ที่สามารถติดต่อได้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดชุมพร ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ 10 องศา 29 ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 99 องศา 11 ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 3.75 ล้านไร่ มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 4 ของภาคใต้ ลักษณะภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ทิศตะวันตก มีลักษณะเป็นที่สูง มีเทือกเขาภูเก็ต และเทือกเขาตะนาวศรี เป็นแนวกั้นเขตแดนธรรมชาติ บริเวณตอนกลาง มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ เป็นเขตเกษตรกรรมสำคัญของจังหวัด และทิศตะวันออก มีลักษณะเป็นที่ราบตามแนวชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย ลักษณะชายหาดค่อนข้างเรียบ มีความโค้งเว้าน้อย โดยภาพรวมจะเป็นดินเหนียว ดินร่วนหรือดินทรายแป้ง ละเอียดลึก เป็นกรดจัด ระบายน้ำได้ดี ถึงดีปานกลาง ความสมบูรณ์ของดินระดับปานกลาง

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดชุมพรเป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเหตุให้มีฤดูการเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม และฤดูฝนเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนธันวาคม จึงทำให้เกิดฝนตกชุก มีปริมาณน้ำฝนอยู่ในช่วง 1,553 - 2,344 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยโดยประมาณ 27.3 องศาเซลเซียส สูงสุดเฉลี่ย 34.8 องศาเซลเซียส ต่ำสุดเฉลี่ย 21.6 องศาเซลเซียส

ด้วยลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดชุมพร สามารถปลูกกล้วยหอมทองได้ตลอดทั้งปี ทำให้กล้วยหอมทองละแ่ม มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ กล้วยหอมทองที่มีผลขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ยาว หน้าตัดเหลี่ยม ขั้วเหนียว จุกผลยาว เปลือกหนา ผิวกร้าน ผลดิบสีเขียวเข้ม ผลสุกสีเหลืองอ่อน เนื้อแน่น ผลสุกจะมีน้ำในผลน้อย รสชาติหวานหอม อมเปรี้ยวเล็กน้อย

ประวัติความเป็นมา

เกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอละแ่มและอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดชุมพร ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และทำการปลูกผลไม้ เช่น ทุเรียน มังคุด กล้วยน้ำว้า กล้วยหอมทอง มะพร้าว เป็นต้น โดยกล้วยหอมทองมีการปลูกกันมาอย่างยาวนานในพื้นที่อำเภอละแ่ม และขยายไปทั่วทั้งจังหวัดชุมพร ตามบันทึกของนายโอภาส โชติช่วง เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2549 ซึ่งเป็นสมาชิกอาวุโสผู้ร่วมก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด ตำบลทุ้งควัด อำเภอละแ่ม จังหวัดชุมพร กล่าวว่า เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2536 ได้มีคณะจากประเทศญี่ปุ่น ให้ความสนใจและเสนอเรื่องทำการตลาดกล้วยหอมทองปลอดสารพิษส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น ทำให้เกษตรกรในอำเภอละแ่มกลุ่มหนึ่งเดินทางไปศึกษาดูงานที่สหกรณ์การเกษตรท่ายาง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการปลูกกล้วยและการบรรจุกล่องของกล้วยหอมทองเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น หลังจากนั้น ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มกล้วยหอมทองละแ่ม ปัจจุบันคือกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด เพื่อให้เกษตรกรเตรียมพื้นที่ปลูกและแจ้งจำนวนหน่อพันธุ์ที่จะใช้ในการปลูกในอำเภอละแ่ม โดยนำหน่อพันธุ์กล้วยหอมทองมาจากจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ชื่อว่ากล้วยหอมทองละแ่ม และทำการส่งออกกล้วยหอมทองไปประเทศญี่ปุ่นครั้งแรก เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2537 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน และด้วยความต้องการกล้วยหอมทองละแ่มจากผู้บริโภค ทำให้มีเกษตรกรจากนอกพื้นที่ในจังหวัดชุมพร ยังนำหน่อพันธุ์จากอำเภอละแ่มไปปลูกพื้นที่ของตนเองในจังหวัดชุมพรเพื่อเพิ่มผลผลิตอีกด้วย

กล้วยหอมทองละแมเป็นกล้วยที่ได้รับความนิยมในต่างประเทศอย่างประเทศญี่ปุ่น และด้วยคำขวัญของอำเภอละแม คือ หาดทรายสวยทะเลใส ท้องไพร่น้ำตกจำปูน ศูนย์ผลิตภัณฑ์กล้วยหอมทอง ลองอาบน้ำแร่แลถ้าเขาพลู ดูแข่งเรือใบโบราณ แหล่งวิทยาการแม่โจ้ ซึ่งกล้วยหอมทองละแมเป็นส่วนหนึ่งของคำขวัญดังกล่าว และกล้วยหอมทองสดยังเป็นสินค้า OTOP ของจังหวัดชุมพร รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ในการผลิตกล้วยหอมทองละแมผ่านสื่อออนไลน์อีกด้วย

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูก กล้วยหอมทองละแม ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดชุมพร รายละเอียดปรากฏตามแผนที่

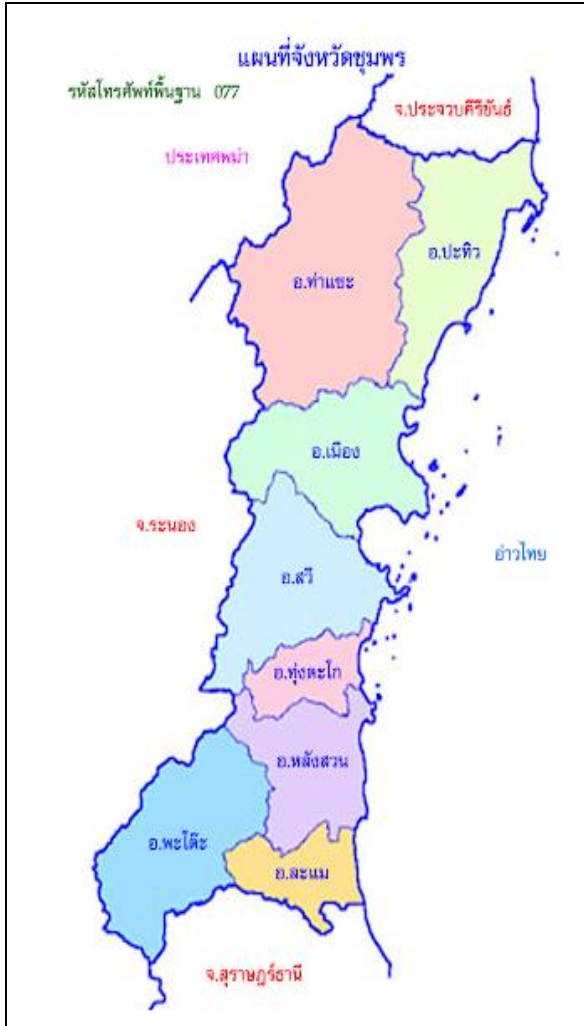
(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) กล้วยหอมทองละแม จะต้องปลูกในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือมีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้า กล้วยหอมทองละแม รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

(9) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กล้วยหอมทองละแม
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กล้วยหอมทองละแม และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ กล้วยหอมทองละแม

ขอบเขตพื้นที่การปลูก กล้วยหอมทองละแม ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดชุมพร